

ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ Α. ΜΕΣΟΓΕΙΟ. Ο ΠΑΡΑΓΩΝ ΤΩΝ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ ΚΑΙ Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΩΝ ΧΩΡΩΝ.

Κες και Κοι

Οι περισσότεροι συμπολίτες μας ανησυχούν για την ανασφάλεια που αποπνέει το διεθνές περιβάλλον, τις εξωτερικές απειλές κατά των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων και την εσωτερική μας ζοφερή πραγματικότητα της οικονομικής κρίσεως. Ευρίσκομαι σήμερα εδώ για να σας μεταφέρω, στο χρόνο που διατίθεται, μία γενική εικόνα του διεθνούς περιβάλλοντος, με έμφαση στις γεωπολιτικές εξελίξεις της Α. Μεσογείου και την ενέργεια των υδρογονανθράκων, προκειμένου να γίνουν αντιληπτές οι εξωτερικές προκλήσεις στις οποίες η χώρα μας καλείται να αντεπεξέλθει.

Σε ένα δυναμικό διεθνές περιβάλλον, το διαχρονικό στοίχημα επιβιώσεως και ευημερίας των εθνών, έγκειται στην έγκαιρη προσαρμογή των εθνικών συμφερόντων, των εθνικών σκοπών και της εθνικής στρατηγικής, στο εκάστοτε μεταβαλλόμενο και σύνθετο διεθνές περιβάλλον. Τυχόν αδυναμία προσαρμογής, επιφέρει φθίνουσα πορεία και τελικό αφανισμό, σε αναλογία με τους φυσικούς νόμους.

ΠΕΡΙ ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Το σημείο αυτό είναι κατάλληλο για να παρουσιάσω επιγραμματικά το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών. Το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. αποτελεί συνέχεια της ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ. η οποία ιδρύθηκε το 1994 από πυρήνα αποστράτων Αξιωματικών και ανέπτυξε πλούσιο έργο έως τα τέλη του 2011.

Το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. νομικά έχει το καθεστώς σωματείου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Πρόκειται για ιδιωτική πρωτοβουλία που δεν συνδέεται με πολιτικά κόμματα και δεν εξαρτάται από οιονδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό του εσωτερικού ή εξωτερικού. Τα μέλη του προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε εθελοντική βάση και μάλιστα καταβάλουν ετήσια συνδρομή (ανέρχεται στα 50€). Εκτός από αποστράτους Αξιωματικούς των Ε.Δ. και των Σ.Α., το Ινστιτούτο έχει στις τάξεις του αξιόλογα στελέχη και άλλων κοινωνικών χώρων, όπως διπλωμάτες, οικονομολόγους, επιχειρηματίες, δημοσιογράφους, νομικούς, καθηγητές, ειδικούς επιστήμονες κ.λ.π.. Ασφαλώς μέλος του Ινστιτούτου δύναται να γίνει κάθε έντιμος έλληνας πολίτης ανεξαρτήτως φύλου. Το μέλος λαμβάνει το περιοδικό του Ινστιτούτου δωρεάν, ειδοποιείται για τις διάφορες εκδηλώσεις του Ινστιτούτου και δύναται να συμμετάσχει ενεργά στις δραστηριότητές του.

Το έργο του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. είναι η αδέσμευτη και αξιόπιστη άρθρωση δημοσίου λόγου επί θεμάτων γεωπολιτικής, επί εξωτερικών και εσωτερικών θεμάτων εθνικού ενδιαφέροντος, καθώς και επί διεθνών θεμάτων, με έμφαση σε θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, με σκοπό την συμβουλευτική συμβολή στην εκπλήρωση των εκάστοτε εθνικών συμφερόντων.

Προς τον σκοπό αυτό το Ινστιτούτο διαθέτει περιοδικό και ιστοσελίδα, ενώ παράλληλα διοργανώνει σχετικές εκδηλώσεις όπως ημερίδες, ομιλίες, συνέδρια κ.λ.π.. Παράλληλα διατηρεί επαφές με συναφή ινστιτούτα, πρεσβείες και οργανισμούς.

Περισσότερες πληροφορίες είναι δυνατόν να δοθούν ευχαρίστως αργότερα σε κάθε ενδιαφερόμενο.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΠΟΥ ΑΛΛΑΖΕΙ

Η μεταβολή του διεθνούς συστήματος δεν αποτελεί έκπληξη αλλά διαχρονική νομοτέλεια. Η σημερινή όμως ιδιαιτερότητα στην οποία θα πρέπει να εστιασθούμε, είναι η διαφοροποίηση της φύσεως και της ποιότητας των σημερινών προκλήσεων οι οποίες συντελούν στην μεταβολή αυτή.

Ευρισκόμεθα ακόμη σε μία μεταβατική ασταθή περίοδο κατά την οποία το μονοπολικό διεθνές σύστημα που προέκυψε μετά την πτώση της Ε.Σ.Σ.Δ. και προέβαλε τις Η.Π.Α. ως την μοναδική υπερδύναμη, μετατρέπεται σταδιακά σε πολυπολικό. Η αμφισβήτηση της αποκλειστικής πλανητικής επιρροής των Η.Π.Α. προέρχεται κυρίως από την ανερχόμενη δύναμη της Κίνας και την ανανεωμένη Ρωσία.

Η διαρκώς αναπτυσσόμενη σημερινή παγκοσμιοποίηση και η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και των μεταφορών, δημιούργησε αλληλεξαρτήσεις πλανητικών διαστάσεων σε πολλούς ζωτικούς τομείς. Ο παγκόσμιος πληθυσμός ο οποίος ουδέποτε ιστορικά ξεπέρασε το 1 δις κατοίκους μέχρι τις αρχές του περασμένου αιώνα, τώρα ανέρχεται στα 6.5 δις και έως το 2050 θα ξεπερνά τα 9 δις κατοίκους. Η πληθυσμιακή αυτή αύξηση παρατηρείται κυρίως σε ασταθείς περιοχές, οικονομικά και οικολογικά υποβαθμισμένες, με αποτέλεσμα την μαζική μετανάστευση σε πλουσιότερες περιοχές του πλανήτη στις οποίες μάλιστα υφίσταται υπογεννητικότητα. Επιπλέον τεράστιες πληθυσμιακές μάζες, υποσιτιζόμενες μέχρι χθές (π.χ. στην Ινδία και την Κίνα), αστικοποιούνται σταδιακά και διεκδικούν τεράστιο υλικό μερίδιο από το διαρκώς συρρικνούμενο παγκόσμιο ΑΕΠ το οποίο νέμεται ανισομερώς η Δύση. Η παγκόσμια οικονομική κρίση σχετίζεται με τα φαινόμενα αυτά και αυξάνει τον διεθνή ανταγωνισμό.

Η κατοχή πυρηνικών όπλων δεν είναι πλέον προνόμιο δύο ή τριών υπερδυνάμεων αλλά έχει διαχυθεί και σε μικρότερα κράτη, ενώ είναι πλέον επίφοβη και πιθανή η

διάδοση πυρηνικών όπλων και σε ανεξέλεγκτες μη κρατικές οντότητες, με ότι αυτό συνεπάγεται για την ευαίσθητη ισορροπία δυνάμεων.

Η κυρίαρχη έννοια του κράτους έχει πλέον αμβλυνθεί, αφού κάθε κράτος είναι δυνατόν να δεχθεί οικονομική προσβολή από άλλα κράτη ή οργανισμούς και εταιρείες ποικίλων συμφερόντων, καθώς και επιλεκτικά να υποστεί κυρώσεις ή και στρατιωτική επέμβαση, στο όνομα των «ανθρωπίνων δικαιωμάτων» ή των «δικαιωμάτων των μειονοτήτων».

Είμαστε ο πολιτισμός των υδρογονανθράκων και όλα γύρω μας ρυθμίζονται από αυτούς (πετρέλαιο, Φ.Α., άνθρακας). Οι περισσότεροι παράγοντες της αγοράς διατηρούν αποθέματα έως 15 ημερών, γεγονός που σημαίνει ότι απαιτείται άριστος προγραμματισμός και συντονισμός της διαδικασίας ροής υδρογονανθράκων, μέσω του πολύπλοκου, αλληλεξαρτώμενου και ευάλωτου ενεργειακού συστήματος σε παγκόσμια κλίμακα. Τα ορυκτά καύσιμα αποτελούν το μεγαλύτερο κονδύλιο στο ισοζύγιο πληρωμών των περισσότερων κρατών. Δώδεκα ιδιωτικές και κρατικές εταιρείες πετρελαίου κυριαρχούν στην παγκόσμια αγορά, ενώ ο έλεγχος όλων των εμπορικών δραστηριοτήτων που απορρέουν από την παγκόσμια ενέργεια, έχει περιέλθει σε 500 περίπου αλληλεξαρτώμενες πολυεθνικές εταιρείες. Η ύπαρξη του συντριπτικού ποσοστού των αποθεμάτων υδρογονανθράκων στην Μ. Ανατολή και την Κασπία, ερμηνεύει σε μεγάλο βαθμό τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην ευρύτερη αυτή περιοχή. Με δεδομένο ότι η ενέργεια στην εποχή μας ισοδυναμεί με ισχύ, επιβίωση και ευημερία, ένα πλήθος σημαντικών γεωπολιτικών εξελίξεων είναι δυνατόν να ερμηνευθούν βάσει των συμφερόντων χωρών εισαγωγέων και χωρών εξαγωγέων της ενέργειας.

Όπως όλα δείχνουν ο πολιτισμός των ορυκτών καυσίμων αναμένεται ότι θα τερματισθεί εντός του 21ου αιώνας και μέχρι στιγμής ουδεμία εναλλακτική λύση φαίνεται ότι δύναται να τον αντικαταστήσει αξιόπιστα. Στις προβολές διαγράφεται η πρόβλεψη παραγωγής κατά τα επόμενα έτη. Μετά την κορύφωση των υδρογονανθράκων, το κόστος των αγαθών θα είναι σταθερά ανοδικό και το πρόβλημα αυτό θα επιτείνουν οι ανοδικές δημογραφικές μεταβολές καθώς και οι επιπτώσεις από την καταστροφή του περιβάλλοντος. Αποτελεί στοίχημα επιβιώσεως η έγκαιρη ανακάλυψη της βιώσιμης διαδόχου ενεργειακής καταστάσεως αλλά και της ομαλής μεταβάσεως σε αυτήν.

Η ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Η Ε.Ε. ευρίσκεται σε κρίσιμη καμπή. Η γνωστή οικονομική κρίση και ο αυξανόμενος διεθνής ανταγωνισμός απαιτεί άμεση λήψη στρατηγικών αποφάσεων οι οποίες θα κρίνουν το μέλλον της. Τυχόν διάλυση της Ε.Ε. θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να ανακτήσουν προσωρινά την κρατική τους κυριαρχία αλλά είναι ιδιαίτερα αμφίβολη η αποφυγή τόσο των τριβών μεταξύ τους, όσο και της έντονης επιρροής ή και

δορυφοροποιήσεως αυτών από άλλες Μ. Δυνάμεις ως αποτέλεσμα της αδυναμίας τους να αντεπεξέλθουν, ως μεμονωμένες κρατικές οντότητες, στον διεθνή ανταγωνισμό. Από την άλλη πλευρά τυχόν περαιτέρω ευρωπαϊκή εμβάθυνση στους τομείς της οικονομίας, της εξωτερικής πολιτικής, της άμυνας και της ενέργειας, θα προσδώσει το απαιτούμενο γεωπολιτικό εκτόπισμα στην Ευρώπη, προκειμένου να διαδραματίσει στην διεθνή σκηνή τον ρόλο που της αρμόζει ανάλογα με το εμπορικό και τεχνολογικό της μέγεθος. Η εμβάθυνση αυτή θα έχει ως τίμημα την απώλεια μέρους της κρατικής κυριαρχίας και είναι επιπλέον ενδεχόμενο η περισσότερο ενωμένη Ε.Ε. να υποστεί σημαντική γερμανική επιρροή, γεγονός το οποίο καθιστά πρωτίστως την Αγγλία και τις Η.Π.Α. τουλάχιστον επιφυλακτικές και καχύποπτες στην προοπτική αυτή.

Εντός του αιώνα αυτού και εφ' όσον δεν υπάρξει δραστική μεταβολή πολιτικής, το ευρωπαϊκό κεκτημένο θα απειληθεί ευθέως από τις ανησυχητικά αυξανόμενες μουσουλμανικές μεταναστευτικές μάζες και αξίες όπως η δημοκρατία, η ελευθερία λόγου, η θρησκευτική ελευθερία, η ισότητα των φύλων, η Δυτική παιδεία και πολιτισμός κ.λ.π., δεν θα είναι πλέον δεδομένες για τους απογόνους μας.

Ένα από τα σημαντικά θέματα που απασχολεί και θα απασχολεί στα επόμενα έτη την Ε.Ε., είναι η διασφάλιση της απρόσκοπτης ροής υδρογονανθράκων από ποικιλία προμηθευτών, δεδομένης της ευρωπαϊκής ανεπάρκειας σε αποθέματα ορυκτών καυσίμων, καθώς και της ενεργειακής της εξαρτήσεως σε σημαντικό ποσοστό από την Ρωσία.

Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ – Β. ΑΦΡΙΚΗ – ΤΟΥΡΚΙΑ- ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Στην Μ. Ανατολή και την Β. Αφρική οι επιπτώσεις της λεγομένης «αραβικής ανοίξεως» δημιουργούν νέα δεδομένα, όχι απαραίτητα ευνοϊκά για τα Δυτικά και ελληνικά συμφέροντα. Οι υποστηρικτές της εγκαθιδρύσεως δημοκρατικών καθεστώτων Δυτικού τύπου σε ισλαμικές κοινωνίες, φαίνεται ότι ευρίσκονται εκτός πραγματικότητας και δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι ως προς τα ιδιαίτερα κοινωνικά και θρησκευτικά χαρακτηριστικά των λαών της περιοχής αυτής.

Ο παρατεινόμενος εμφύλιος πόλεμος στην Συρία αποτελεί μέρος του ευρύτερου ανταγωνισμού Μ. Δυνάμεων στην περιοχή, καθώς και των περιφερειακών φιλοδοξιών τοπικών κρατών. Αλληλένδετα μέρη του όλου προβλήματος αποτελούν η πρόσβαση των Μ. Δυνάμεων στις πηγές και διαδρομές της ενέργειας, η περιφερειακή επιρροή του Ιράν και το πυρηνικό του πρόγραμμα, το Παλαιστινιακό, το Ισραήλ, το Κουρδικό, οι νεοθωμανικές τουρκικές φιλοδοξίες, οι θρησκευτικοί ενδοϊσλαμικοί συσχετισμοί ισχύος, ο αιγυπτιακός περιφερειακός ρόλος κ.λ.π.. Το εκρηκτικό αυτό μίγμα ανακατεύεται ταυτόχρονα, με μεταβλητή εκάστοτε δοσολογία και οι επιπτώσεις φαίνεται ότι θα χαράξουν εκ νέου τον χάρτη των κρατών της περιοχής.

Η ενισχυμένη γεωπολιτικά αναθεωρητική Τουρκία τρέφει περιφερειακές φιλοδοξίες και προβάλλει όλα τα μέσα της εθνικής της ισχύος (ειρηνικά και μη), προκειμένου να ασκήσει επιρροή επί των λαών της πρώην Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, να διεκδικήσει οφέλη κατά παράβαση των διεθνών συνθηκών και να εκμαιεύσει την είσοδό της στην Ε.Ε. με ειδικούς ευνοϊκούς όρους. Προς την κατεύθυνση αυτή η Τουρκία μετατρέπεται σε ενεργειακό κόμβο, με ιδιαίτερη σημασία για την τροφοδοσία της Ευρώπης και παράλληλα προσπαθεί να κλείσει τα ανοικτά της μέτωπα με την Συρία, τους Κούρδους και κυρίως με το Ισραήλ, προκειμένου να ανατρέψει υπέρ της τις γεωπολιτικές ισορροπίες στην Μ. Ανατολή και την Α. Μεσόγειο. Η πρόσφατη «συγγνώμη» Νετανιάχου και η έκκληση για ειρήνη του Οτσαλάν προς τους ομοεθνείς του, αποτελούν ενδείξεις σχετικής επιτυχίας της τουρκικής στρατηγικής. Ειδικότερα ως προς την χώρα μας η Τουρκία αποτελεί για πλειάδα ευνοήτων λόγων, ολοκληρωμένη απειλή διαθέτουσα τόσο βούληση, όσο και υλική δυνατότητα να πραγματοποιήσει τις απειλές της. Η εν λόγω αναθεωρητική πολιτική της εκφράζεται τόσο καθαρά, από τα πλέον επίσημα τουρκικά χείλη, για το Αιγαίο, την Θράκη, την Κύπρο και την Α. Μεσόγειο, ώστε κάθε περαιτέρω ανάλυση περιττεύει.

Τα Βαλκάνια αποτελούν περιοχή ενδιαφέροντος κυρίως των Η.Π.Α., της Ρωσίας και της Ε.Ε., για γεωστρατηγικούς, ενεργειακούς και οικονομικούς λόγους. Επιπλέον χώρες όπως η Ιταλία, η Γερμανία και η Τουρκία διατηρούν την παραδοσιακή τους πολιτική ασκήσεως επιρροής. Ειδικότερα η Τουρκία εκμεταλλεύεται προς τούτο το Οθωμανικό παρελθόν και τους μουσουλμάνους των Βαλκανίων. Δείγματα των αποτελεσμάτων της πολιτικής αυτής αποτελούν η τουρκική στήριξη στα Σκόπια και την Αλβανία ως προς τις αλυτρωτικές βλέψεις τους κατά της χώρας μας, η δυνατότητα ελλιμενισμού πολεμικών τουρκικών πλοίων σε αλβανικούς λιμένες (επιχειρείται το ίδιο και στην Λιβύη), η αλβανική υπαναχώρηση στο θέμα οριοθέτησης των θαλασσιών ζωνών με την χώρα μας και ο ρυθμιστικός ρόλος που ασκεί το τουρκικών συμφερόντων πολιτικό κόμμα στην Βουλγαρία.

Ειδικότερα μεταξύ των κρατών των δυτικών Βαλκανίων, που δεν έχουν ενταχθεί στην Ε.Ε., όπως το Κόσσοβο, Βοσνία – Ερζεγοβίνη, Σερβία και Σκόπια επικρατεί αστάθεια, την οποία επιτείνουν τα συμφέροντα των δρώντων που προανεδέχθησαν στην περιοχή αυτή.

ΝΑ. ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ

Το Κυπριακό διεθνές θέμα εισβολής και κατοχής, με δεκάδες καταδικαστικά ψηφίσματα Διεθνών Οργανισμών, παραμένει σε τέλμα και επηρεάζει καθοριστικά τόσο τις σχέσεις Ελλάδος – Τουρκίας όσο και την σταθερότητα στην περιοχή. Οι πρόσφατες δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο, φαίνεται ότι έχουν εκληφθεί από την Τουρκία ως στρατηγική ευκαιρία για την προώθηση των συμφερόντων της. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται οι πρόσφατες δηλώσεις

Νταβούτογλου, περί πρωτοβουλίας επιλύσεως του Κυπριακού με τετραμερή συνδιάσκεψη αλλά και οι απειλές του περί διχοτομήσεως της Κύπρου, εάν δεν υπάρξει συνεκμετάλλευση των υποθαλασσίων ενεργειακών κοιτασμάτων.

Η διαπίστωση υπάρξεως σημαντικών υποθαλασσίων κοιτασμάτων στην Κύπρο, το Ισραήλ, την Αίγυπτο και οι επιστημονικές εκτιμήσεις υπάρξεως εξ ίσου σημαντικών κοιτασμάτων στην ελληνική ΑΟΖ, προσφέρουν μοναδική ευκαιρία για δημιουργική συνεργασία και ευμάρεια των κρατών της περιοχής, καθώς και ενεργειακή λύση για ολόκληρη την Ευρώπη.

Εάν οι εκτιμήσεις περί υπάρξεως συνολικών αποθεμάτων στην Α. Μεσόγειο της τάξεως των 15 – 20 τρις κ.μ. Φ.Α. και 3.5 δις Βαρ. πετρελαίου αληθεύουν, η κατασκευή υποθαλασσίου αγωγού από την Κύπρο στην Ελλάδα (1200 χλμ.) συνδυαζομένου με το καλώδιο ηλεκτρικής ισχύος (2000 MW) που θα συνδέει το Ισραήλ με το ευρωπαϊκό δίκτυο ηλεκτρισμού, μέσω Κύπρου, Κρήτης και Πελοποννήσου, είναι τεχνικά δυνατή αλλά ακριβή επιλογή (περί τα 10 δις), που παρέχει όμως γεωπολιτικά πλεονεκτήματα.

Διαπιστώνουμε μέχρι στιγμής ότι ο βόρειος ενεργειακός διάδρομος μονοπωλεί την ροή ρωσικού Φ.Α. προς την Ευρώπη. Για λόγους ενεργειακής ασφαλείας ευρίσκεται σε εξέλιξη η δημιουργία του δυτικών συμφερόντων νοτίου διαδρόμου. Η ύπαρξη ενός τρίτου ενεργειακού διαδρόμου στην Α. Μεσόγειο, μη ρωσικών συμφερόντων, θα συνέβαλε επιπρόσθετα στην ευρωπαϊκή ενεργειακή ασφάλεια και θα ενδυνάμωνε τα διαπραγματευτικά όπλα της Ευρώπης στην ενεργειακή αγορά. Η δημιουργία του διαδρόμου αυτού θα πρέπει να βασισθεί στον γεωπολιτικό άξονα Ελλάδος – Κύπρου – Ισραήλ. Το πλεονέκτημα του διαδρόμου αυτού ενισχύεται από το γεγονός ότι θα είναι περισσότερο σταθερός και αξιόπιστος από τους υπολοίπους, αφού η Ελλάδα και Κύπρος αποτελούν μέλη της Ε.Ε., ενώ τα συμφέροντα του Ισραήλ συγκλίνουν διαχρονικά με τα αντίστοιχα Δυτικά. Επιπλέον ο άξονας Ελλάς – Κύπρος – Ισραήλ δύναται να αποτελέσει το αντίβαρο στις περιφερειακές φιλοδοξίες της Τουρκίας και να συμβάλει έτσι στην ισορροπία δυνάμεων και την σταθερότητα στην περιοχή.

Πέρα από την εκμετάλλευση των δικών της κοιτασμάτων, η Κύπρος επιδιώκει να καταστεί διαμετακομιστικό κέντρο για το Ισραηλινό Φ.Α. και για τον λόγο αυτό προτίθεται να υλοποιήσει υποδομές υγροποιήσεως του Φ.Α. (Βασιλικό).

Ο Συριακός εμφύλιος και οι σχέσεις Συρίας και Τουρκίας αναβάλλουν επ' αόριστο τις τουρκικές φιλοδοξίες για την κατασκευή του λεγομένου «αραβικού αγωγού Φ.Α.», ο οποίος θα μετέφερε Φ.Α. από την Αίγυπτο, τον Λίβανο και την Συρία, μέσω Τουρκίας, στην Ευρώπη.

Θεμελιώδη εκκρεμότητα για την Α. Μεσόγειο αποτελεί η οριοθέτηση των θαλασσιών ζωνών, μεταξύ των γειτονικών κρατών. Η Τουρκία και οι τουρκοκύπριοι διεκδικούν κοιτάσματα ευρισκόμενα στην Κυπριακή και ελληνική ΑΟΖ. Τον Σεπτέμβριο 2011, η Τουρκία και το ψευδοκράτος υπέγραψαν συμφωνία οριοθέτησης της μεταξύ τους υφαλοκρηπίδος, καθώς και θαλασσιών περιοχών έρευνας για πετρέλαιο και Φ.Α.. Τον Νοέμβριο 2011, η κρατική τουρκική εταιρεία πετρελαίου αδειοδοτήθηκε για έρευνα σε 7 θαλάσσια οικόπεδα (το ένα στον κόλπο της Αμμοχώστου) ορισμένα των οποίων συμπεριλαμβάνουν ελληνικές και κυπριακές θαλάσσιες περιοχές. Τον Απρίλιο του 2012 η εν λόγω εταιρεία άρχισε τις εργασίες γεωτρήσεων. Η Τουρκία έχει αρχίσει από κοινού με την εταιρεία Shell έρευνες στην Αττάλεια, την Μερσούνα και την Αλεξανδρέττα. Η χώρα αυτή θεωρεί γκρίζα 4 από τα 13 κυπριακά οικόπεδα, διότι όπως ισχυρίζεται επικαλύπτουν την υφαλοκρηπίδα της, ενώ για τα υπόλοιπα επιμένει ότι η εκμετάλλευσή τους συνδέεται με την επίλυση του Κυπριακού προβλήματος αφού στους φυσικούς πόρους αυτών έχουν μερίδιο και οι Τουρκοκύπριοι.

Με τις διπλωματικές προειδοποιήσεις της και με την στρατιωτική της παρουσία στην περιοχή, η Τουρκία επιδιώκει να αποτρέψει τις ξένες εταιρείες να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για τα επίμαχα κυπριακά οικόπεδα. Επιπλέον αξιοποιώντας την γεωπολιτική της θέση, καθώς και τον ρόλο του μεγάλου διανομέα στα δίκτυα αγωγών μεταφοράς ενέργειας, θέτει το δίλημμα στις μεγάλες εταιρείες, να επιλέξουν μεταξύ Κύπρου και Τουρκίας, βάζοντας σε μαύρη λίστα τις συνεργαζόμενες με την Κύπρο, με πρόσφατο παράδειγμα την διακοπή κάθε συνεργασίας με την ιταλική εταιρεία ENI.

Οι εταιρείες Noble Energy και Delek Energy, ως κύριοι μέτοχοι των Ισραηλινών κοιτασμάτων, πιέζουν το Ισραήλ, για εξαγωγή του μεγαλύτερου ποσοστού Φ.Α., αφού η εσωτερική ζήτηση δεν αρκεί για να καλύψει το κόστος εκμεταλλεύσεως του κοιτάσματος Λεβιάθαν. Στο σημείο αυτό Τουρκία, με τις αυξημένες ενεργειακές ανάγκες της εσωτερικής της αγοράς, που αποτελεί ήδη σημαντικό ενεργειακό κόμβο (Κασπία, Ιράκ, Ιρακινό Κουρδιστάν), μπαίνει στο ενεργειακό παιχνίδι, προσφέροντας προσοδοφόρο εξαγωγική διέξοδο. Ενδεχομένως η πρόσφατη «συγγνώμη» Νετανιάχου να εμπεριέχει και ενεργειακή πτυχή. Η πρόταση αφορά υποθαλάσσιο αγωγό από το Ισραήλ στην Τουρκία και σύνδεση αυτού με τις τουρκικές ενεργειακές υποδομές. Το πρόβλημα που δημιουργείται στην περίπτωση αυτή είναι ότι ο αγωγός αυτός θα πρέπει να διέλθει από τις ΑΟΖ του Λιβάνου και της Συρίας, με γνωστά θέματα αστάθειας και το γεγονός ότι ο Λίβανος ερευνά επίσης την θαλάσσια περιοχή του για κοιτάσματα υδρογονανθράκων. Εάν ο υποθαλάσσιος αγωγός Ισραήλ – Τουρκίας πραγματοποιηθεί, η Τουρκία αναμένεται ότι θα σπεύσει να πείσει τον Λίβανο να προσθέσει τα δικά του αποθέματα στον αγωγό αυτό. Ο Όμιλος Ζορλού, με σημαντικές επενδύσεις στο Ισραήλ, είναι η κινητήριος δύναμη πίσω από την εξέλιξη αυτή. Πρόσφατα ο Τούρκος Υπουργός

ενέργειας Τανέρ Γιλντίζ, δεν απέκλεισε την υλοποίηση της προτάσεως αυτής, με την προϋπόθεση της πλήρους αποκαταστάσεως σχέσεων με το Ισραήλ.

Στην περίπτωση πραγματοποιήσεως των ανωτέρω σχεδίων (σε αυτό συνηγορεί και η οικονομική κατάσταση Ελλάδος και Κύπρου), η ιδέα του ακριβού αγωγού Ισραήλ – Κύπρου – Ελλάδος, θα αποτελέσει παρελθόν, η δε Κύπρος θα απομονωθεί και θα πρέπει να βρει τρόπο προωθήσεως μόνο του δικού της Φ.Α., του οποίου η συνολική ποσότητα δεν είναι ακόμη πλήρως γνωστή και επιπλέον η παραγωγή του απέχει ακόμη περί τα πέντε τουλάχιστον έτη.

Δοθείσης και της οικονομικής πραγματικότητας στην Κύπρο, είναι πιθανόν η χώρα αυτή να δεχθεί πιέσεις επιλύσεως του Κυπριακού, κατά τρόπο μη συνάδοντα με τα εθνικά μας συμφέροντα και σε συνδυασμό με ενεργειακή διέξοδο του Φ.Α. της, μέσω Τουρκίας. Μέχρι στιγμής η Κύπρος, δια του ΥΠΕΞ Κου Κασουλίδη ισχυρίζεται ότι τα αποθέματά της είναι αρκετά για να τυγχάνουν επεξεργασίας σε σταθμό LNG, επί της νήσου και να προωθούνται προς την Ευρώπη, ανεξαρτήτως των προθέσεων του Ισραήλ. Ως προς την πιθανότητα το κυπριακό Φ.Α. να διέρχεται μέσω Τουρκίας, ο Κύπριος ΥΠΕΞ θεωρεί ότι αυτό θα περιορίζει τις επιλογές της χώρας, ενώ με την διαδικασία LNG, είναι δυνατές οι εξαγωγές προς κάθε κατεύθυνση.

Στο ενεργειακό σκηνικό της Α. Μεσογείου, θα πρέπει να συνυπολογισθούν, τα ενεργειακά συμφέροντα του Ιράν, της Ρωσίας και του Β. Ιράκ

Η ΕΛΛΑΔΑ

Η χρονική συγκυρία των διεθνών δυναμικών εξελίξεων στην ευρύτερη περιοχή του εθνικού μας ενδιαφέροντος ευρίσκει την χώρα μας να αντιμετωπίζει σειρά ζωτικών προβλημάτων.

Η οικονομική κρίση συνεχίζεται και πέραν φραστικών εξαγγελιών, μέχρι στιγμής, δεν υπάρχει πολιτική βούληση ή ικανότητα για εφαρμογή διαρθρωτικών και αναπτυξιακών μέτρων, αξιοκρατίας, κοινωνικής δικαιοσύνης, καθώς και εμπράκτων ενεργειών για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, της εισφοροδιαφυγής και της γραφειοκρατίας. Φοβούμαι ότι και τα όποια θετικά βήματα έχουν καταγραφεί προς την κατεύθυνση αυτή δεν θα είχαν επιτευχθεί δίχως την ασφυκτική πίεση των ευρωπαίων δανειστών. Η όλη πρακτική του συνόλου του πολιτικού κόσμου, έχει κλονίσει την εμπιστοσύνη των πολιτών και έχει δημιουργήσει κρίση αξιών και προτύπων. Θεωρώ ότι η άμεση αλλαγή της πολιτικής τακτικής στο εσωτερικό και η στρατηγική επιλογή της παραμονής της χώρας στην ευρωζώνη, εν όψει μίας συνολικής λύσεως για τα κράτη του Νότου, αποτελεί κίνηση προς την ορθή κατεύθυνση, κατά την τρέχουσα συγκυρία.

Το μεγαλύτερο ίσως εθνικό πρόβλημα είναι η μαζική μετανάστευση στο εσωτερικό, σε συνδυασμό με την υπογεννητικότητα. Εάν δεν αλλάξει κάτι άμεσα, βάσει

στατιστικών, σε 40 έτη περίπου ο ελληνικός πληθυσμός θα έχει μειωθεί κατά το ήμισυ, με μη αναστρέψιμη πτωτική πορεία, ενώ παράλληλα ο πληθυσμός των μεταναστών θα φθάνει στα ίδια περίπου επίπεδα. Σε αυτό θα πρέπει να τονισθεί η παράμετρος των πολυπληθών μουσουλμάνων μεταναστών, σε συνδυασμό με την πολιτική μουσουλμανικών γειτονικών κρατών ως προς την χώρα μας.

Με δεδομένες τις εθνικές απειλές και προκλήσεις οι τραγικές περικοπές της ισχύος των ενόπλων μας δυνάμεων, που δυστυχώς συντελούνται υπό κοινωνική σιωπηρή ανοχή, δεν είναι δυνατόν να δικαιολογηθούν από την οικονομική κρίση αλλά θα πρέπει να αποδοθούν σε έλλειψη πολιτικής βουλήσεως οφειλομένη σε ανορθολογικές σκοπιμότητες που μετακινούν τους εθνικούς σκοπούς από την πρώτη θέση των προτεραιοτήτων. Σε ανάλογες περιόδους οικονομικής κρίσεως, όπως αυτές από 1910 έως 1912 και από 1936 έως 1940, οι τότε ηγέτες φρόντισαν εγκαίρως για την στρατιωτική επάρκεια και ετοιμότητα της χώρας, που οδήγησε στα έπη των Βαλκανικών πολέμων του 1912 – 1913 και στο έπος του 1940 αντίστοιχα.

Εξ' ίσου σοβαρά εθνικά θέματα όπως αυτά του Αιγαίου, της Θράκης, των ελλείψεων της παιδείας, οικονομίας, της υγείας, της ασφάλειας των πολιτών, της προστασίας της Δημοκρατίας κ.λ.π., αποτελούν μείζονες προκλήσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να αναπτυχθούν σε μία σύντομη και γενική ομιλία, όπως η σημερινή

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Τουρκία εφαρμόζοντας στρατηγική πειθαναγκασμού, με χρήση καταλλήλων διπλωματικών ενεργειών και στρατιωτικής δραστηριοποίησης, επιδιώκει, επιτυχώς μέχρι στιγμής, να αποτρέψει την χώρα μας από την ενάσκηση των κυριαρχικών της δικαιωμάτων στο Αιγαίο και την ΝΑ Μεσόγειο.

Η Τουρκία θα πρέπει μεταξύ άλλων να πείσει τις χώρες καταναλωτές και παραγωγούς ως προς την αξιοπιστία της στα ενεργειακά θέματα. Καθοριστικό κριτήριο σε αυτό αποτελεί ο σταθεροποιητικός ρόλος της Άγκυρας στην περιοχή. Μέχρι στιγμής εκτιμάται ότι η Τουρκία δεν έχει πείσει την διεθνή κοινότητα ως προς αυτό. Ιδιαίτερα σε πολιτικό επίπεδο η Τουρκία δεν πείθει ότι τα συμφέροντά της συγκλίνουν προς τα αντίστοιχα Δυτικά, λόγω του περιφερειακού αναπροσανατολισμού της στην περιοχή της Μ. Ανατολής.

Η χώρα μας χρειάζεται ώριμους, ενημερωμένους και ενσυνείδητους πολίτες, ικανούς να εκλέγουν κατάλληλες ηγεσίες και να προστατεύουν την Δημοκρατία τους. Προϋπόθεση αποτελεί η κατάλληλη επένδυση στην παιδεία, η οποία μέσω της ιστορίας, και του κατάλληλου συστήματος αξιών και προτύπων, δύναται να προσδώσει ήθος, αυτογνωσία, αυτοπεποίθηση, όραμα και κίνητρα.

Η πολιτική ηγεσία της χώρας θα πρέπει να ανακτήσει έμπρακτα την χαμένη της αξιοπιστία, να δημιουργήσει ευνοούμενο κράτος δικαίου, να διοικήσει δια του παραδείγματος, να διατυπώσει και να εφαρμόσει, επί τέλους, διακομματική εθνική στρατηγική επί του συνόλου των εθνικών θεμάτων και να ενδυναμώσει τους παράγοντες ισχύος της χώρας. Το θέμα των μεταναστών σε συνδυασμό με το Ισλάμ και την υπογεννητικότητα των συμπολιτών μας, θα πρέπει να αντιμετωπισθεί ως αντικείμενο υψίστης προτεραιότητας.

Η χώρα θα πρέπει να καλύψει το διαπιστούμενο διπλωματικό έλλειμμα το οποίο ασφαλώς είναι απότοκο της ελλείψεως Εθνικής Στρατηγικής. Η χώρα οφείλει να λάβει αποφάσεις ως προς την ευρωπαϊκή προοπτική της, να τις καταστήσει σαφείς στην διεθνή κοινότητα και να τις στηρίξει πειστικά και αξιόπιστα. Ομοίως θα πρέπει να εκμεταλλευθεί ουσιαστικά, όσο ακόμη υπάρχει, το παράθυρο ευκαιρίας για δημιουργία στρατηγικού άξονα Ελλάδος – Κύπρου – Ισραήλ. Βάσει της αρχής της αμοιβαιότητας αλλά και του γνωστού σε όλους «δούναι και λαβείν» η πολιτική μας θα πρέπει να διεκδικεί τα συμφέροντά της.

Η ενεργειακή ασφάλεια της χώρας θα εξασφαλισθεί με ταχεία αξιοποίηση των υποθαλασσίων κοιτασμάτων ορυκτών καυσίμων, επιταχύνοντας την διαδικασία εξορύξεων, στην υφιστάμενη υφαλοκρηπίδα και με ταυτόχρονη προώθηση της διαδικασίας τελικής οριοθέτησης των θαλασσίων ζωνών. Το τελευταίο προϋποθέτει δυναμική διπλωματική προετοιμασία αλλά και αποτρεπτική στρατιωτική ισχύ. Παράλληλα θα πρέπει να υλοποιηθεί το πρόγραμμα κατασκευής αγωγών Φ.Α., στον Βορρά, οι οποίοι θα τροφοδοτούν την Ευρώπη, μέσω της Θράκης και της Μακεδονίας.

Απαιτείται άμεσα μία πραγματική πολιτική αποτροπής η οποία είναι ανεφάρμοστη δίχως ισχυρές Ε.Δ.. Οι συμμαχίες και η όποια διπλωματία ουδέποτε ιστορικά κατόρθωσαν να εξαλείψουν την ανάγκη υπάρξεως ισχυρών Ε.Δ.. Το ψευδοδίλημμα «βούτυρο ή κανόνια», που τίθεται συστηματικά από δήθεν κοινωνικά ευαίσθητους, είναι παραπλανητικό, αν όχι δόλιο, αφού με μία απλή ματιά διαπιστώνεται ότι οι ευημερούσες και κοινωνικά ευαίσθητες χώρες έχουν ταυτόχρονα και ισχυρές Ε.Δ. η δε αμυντική τους βιομηχανία αποτελεί πηγή εισοδήματος και πλούτου.

Εντός πάντοτε των πλαισίων του Δυτικού προσανατολισμού της χώρας μας καθώς και των συμμαχικών υποχρεώσεών της, θα πρέπει να εξετασθεί διεξοδικά η αύξηση συνεργασίας με την Ρωσία στον εμπορικό, ενεργειακό, τουριστικό και στο μέτρο του δυνατού στον στρατιωτικό τομέα.

Η χώρα μας θα πρέπει για λόγους ζωτικής σημασίας, να εμφανισθεί εκ νέου στην Α. Μεσόγειο, από όπου έχει αποσυρθεί οικειοθελώς, κατά τρόπο συγκροτημένο,

συστηματικό και στρατιωτικά πειστικό (ασκήσεις, επισκέψεις, συνεργασίες, προκεχωρημένες βάσεις), καθ' όσον η ελληνική απουσία από την περιοχή αυτή, είναι θέμα χρόνου να επιφέρει βαρύ εθνικό τίμημα. Η τρέχουσα επικίνδυνη γεωπολιτική ρευστότητα στην Α. Μεσόγειο απαιτεί εγκατάλειψη της πολιτικής αδράνειας, χάραξη διακομματικής στρατηγικής και συνεπή εφαρμογή της.

Κες και Κοι

Παρά την δεινή κατάσταση της χώρας μας, έχει αποδειχθεί ιστορικά ότι ο λαός μας είναι προικισμένος με μεγάλες ικανότητες διανοητικών και ψυχικών προσόντων, γεγονός που αποδεικνύουν οι δυσανάλογες για τον πληθυσμό, υψηλές επιδόσεις του σε παγκόσμιο επίπεδο. Η παροχή στον λαό αυτό ενός συνδυασμένου πλαισίου αξιών, υποδομών και εθνικού οράματος, θα του δώσει την ευκαιρία όχι μόνο να επιβιώσει αλλά και να μεγαλουργήσει. Ευελπιστώ ότι το αποτέλεσμα της παρούσας κρίσεως θα είναι μία νέα γενεά ωρίμων και ενεργών Ελλήνων πολιτών, ικανών για αυτοκριτική αλλά και για οριστικό παραμερισμό σημαντικού αριθμού, ημιμαθών, ανεπαρκών και ανήθικων επαγγελματιών πολιτικών του παρελθόντος. Στα μάτια της σημερινής δυναμικής νεολαίας, η οποία αντέχει, σε πείσμα των εκάστοτε επιδόξων πειραματιστών, επί τα χείρω, της παιδείας, βλέπω αυτή την νέα γενεά, που θα ενώσει τις δυνάμεις της με τον απανταχού ελληνισμό και θα θέσει τα θεμέλια μίας εθνικής αναγεννήσεως, προκειμένου η χώρα μας να μην αναφέρεται ως διεθνές παράδειγμα προς αποφυγή αλλά αντιθέτως να καταλάβει την θέση για την οποία θαυμάσθηκε από τους λάτρεις του ελληνισμού ολόκληρου του πλανήτη.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2013

Αντιναύαρχος ε.α. Β. Μαρτζούκος Π.Ν.

Επίτιμος Διοικητής Σ.Ν.Δ.

Πρόεδρος του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.